LIBERTYN

maandblad van de humanistische jongeren gemeenschap

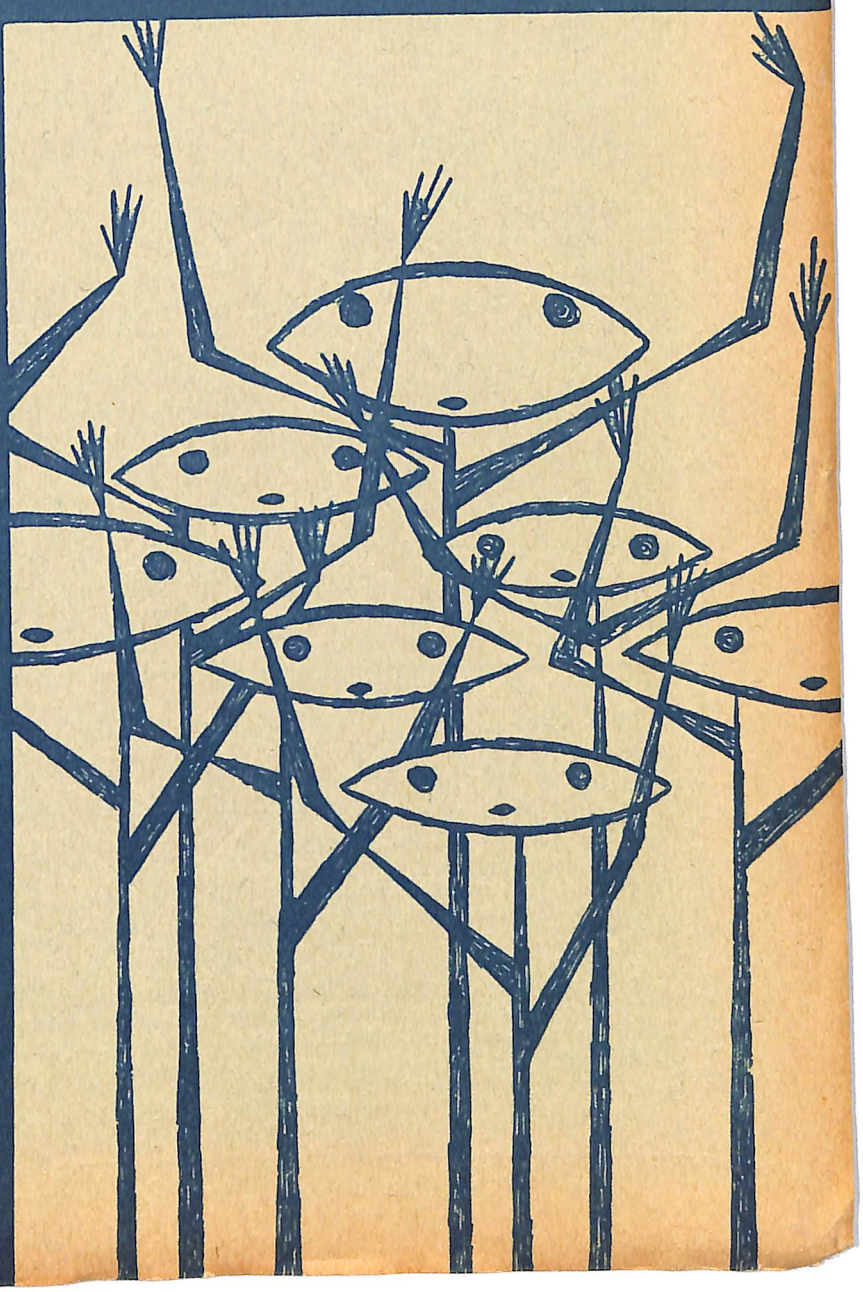

abonnement:
leden h.j.g. gratis
niet leden: f 3.--
per jaar

★

losse nummers:
f 0.25

★

postgiro 584802
t.n.v.
penningm. esse
humanistische
jongeren-
gemeenschap
te Hardinxveld

★

advertentie-
tarief
op aanvraag

Leest: DE VRIJDENKER

Weekblad ter verbreiding van de Vrije Gedachte.

Uitgave van de Vereniging tot bevordering van het zelfstandig denken „De Vrije Gedachte" te Amsterdam.
Verschijnt wekelijks.
Abonnementsprijs: *f* 2,50 per kwartaal.

BELANGRIJK.

Voor leden van jongerenorganisaties stelt de afdeling Amsterdam van „De Vrije Gedachte" een beperkt aantal jaarabonnementen tegen sterk gereduceerde prijs beschikbaar, nl. *f* 1,50 per half jaar bij vooruitbetaling.

Op te geven bij:
A. L. Meintser, Oude Waal 17, Amsterdam-C., Tel. 34016.

LIBERTIJN

Landelijk maandblad
van de Humanistische
Jongeren Gemeenschap
in N e d e r l a n d

redactie:
Ineke Cleij
Rob Schut
Klaas Swaak

hoofdredacteur:
Klaas W. Swaak
Oosterhamriklaan 207
G r o n i n g e n

Administratrice:
Tine Bouterse
Kijkduinstraat 58III
A m s t e r d a m

9e jaargang - nr. 6
juni 1959

Inhoud:
Reorganisatie

HOOFDBESTUUR.

Begin april namen we de boodschap aan: ga je bezighouden met de reorganisatie van de HJG en kom in het najaar met plannen. Tot nu toe hebben we onze tijd besteed aan het uitzetten van de koers, zijn we begonnen te informeren naar de mogelijkheden die enkele andere organisaties ons bieden en is de enquête gehouden. Deze Libertijn is het eerste teken naar buiten. Je vindt er ónze mening over de reorganisatie niet, maar de persoonlijke en aanvechtbare meningen van een aantal HJG-ers. Het is de uitdaging om mee te gaan puzzelen, de grondslag tevens voor de discussieavonden die iedere gemeenschap in de komende maand over de reorganisatie zal houden en voor de discussiedagen, waarop de algemene leden zullen worden gevraagd. Zo hopen we er achter te komen welke toekomst de HJG-ers voor hun HJG wensen. Een Libertijn reserveren we voor reacties. In onze vacantie zullen we de zo verkregen gegevens bekijken, om dan, midden oktober, op een algemeen discussieweekend één of meer voorstellen in de woordenstrijd te werpen. Uit dat gevecht vernieuwd herrezen, denken we het eindvoorstel op de, midden december te houden, buitengewone AV aan jullie dan vast wel gefundeerde oordeel te onderwerpen.

De volgende activiteiten staan dus in het kader van de reorganisatie te wachten: midden juni-augustus: bespreking Libertijn in gemeenschappen; midden okt.: alg. discussieweekend; midden dec.: Alg. vergadering. Het H.B.

WAT ZIJN DE MOGELIJKHEDEN, PRAKTISCH EN REEEL.

Op de laatste algemene vergadering van de Humanistische Jongeren Gemeenschap is een overzicht gegeven van de organisatorische moeilijkheden en eventuele oplossingen, die ook nu het nieuwe H.B. en de reorganisatiecommissie als leidraad dienen. Voor hen, die verhinderd waren op de vergadering aanwezig te zijn en voor hen, die zich nog eens in de materie willen verdiepen, volgt hieronder een samenvatting van het overzicht.

De HJG heeft zich in de loop van de jaren ontwikkeld van een principiële, filosofisch-humanistische jongerengroep tot een vereniging met een veelomvattend programma en een veelheid van taken, waarvan men er nooit een centraal heeft durven stellen, onder het motief dat ieder aan zijn trekken moest komen. Hierdoor is een fnuikende tweeledigheid ontstaan van.enerzijds zij, die zich op de eerste en enige plaats willen bezinnen op het humanisme en de vele facetten, die daaraan verbonden zijn, en anderzijds zij, die binnen de HJG een sociale en maatschappelijke sfeer zoeken met velerlei activiteiten. Dit dan wel op een humanistische grondslag, maar niet met de problematiek op de eerste plaats. Ook ontwikkelde zij zich als een relatief zelfstandige organisatie binnen het H.V.. De konsekwentie hiervan is geweest, dat een enorm organisatie-apparaat moest worden opgebouwd en instand gehouden worden. Dit blijkt ook wel uit de landelijke begroting: 62% is bestemd voor de organisatie, 27% voor de Libertijn (in feite ook een brok organisatie) en 11% wordt gebruikt voor de activiteiten, althans dat is de bedoeling.
Een andere niet onbelangrijke factor ligt in het feit dat de HJG van meet af aan haar gelederen heeft opengesteld voor jongeren van 18 tot 30 jaar. Heeft de praktijk echter achteraf bezien niet geleerd, dat dit een onjuiste instelling is geweest. Het aantal leden is in de afgelopen jaren gedaald, terwijl het aantal ouderen vrijwel constant is gebleven. Dit is een vergrijzingsproces, wat op den duur vele kwalijke gevolgen heeft. Een van de ergste is m.i. wel, dat het ouderencorps weinig aantrekkingskracht op de jongeren uitoefent. Zij komen niet en daardoor ontstaat de vicieuze cirkel. De jongeren komen niet, omdat er huns inziens te veel oudjes inzitten en de oudjes kunnen hun

werkzaamheden niet overdragen aan de jongeren, omdat ze er niet zijn.

Dit alles stellend en daarnaast nog zien dat de jongerenorganisaties, die, evenals de HJG, gebaseerd zijn op de vooroorlogse conservatieve organisatievormen, het loodje moeten leggen, schijnt de conclusie te wettigen dat op de oude voet voortgaan niet mogelijk is.
Voordat ook maar iets wordt ondernomen, dient men zich echter af te vragen, welk doel men zich stelt en of dit op humanistische grondslag - al dan niet binnen het H.V. - dient te geschieden. Pas wanneer op de laatste twee vragen - op humanistische grondslag en wel of niet binnen het H-V. - een duidelijk antwoord is gegeven, kan men zich gaan afvragen of deze organisatie leden en - al dan niet bezoldigde - leiders zal moeten hebben of doelgerichte groepen, die uit hun midden voor de praktische gang van zaken een secretaris en eventueel een voorzitter kiezen.
Men kan zich namelijk voorstellen dat een aantal lieden zich aaneensluiten om op alle mogelijke manieren te reageren op, eventueel te rebelleren tegen, bestaande maatschappelijke misstanden en voor de maatschappij belemmerende tradities, terwijl het ook mogelijk is dat men zich ten behoeve van de persoonlijke vorming gezamenlijk wenst te bezinnen op mens en maatschappij. Daadwerkelijk, praktisch humanisme, d.w.z. daar hulp en steun bieden waar een medemens of medemensen het moeilijk hebben of in nood verkeren, is een ideaal, dat velen aanspreekt. Ook zijn er mensen, die het zich tot een taak rekenen te trachten de ander tot een doelbewuste en weldoordachte levenshouding te brengen, hetgeen men zou kunnen verstaan onder het uitdragen van het humanisme. "Het één is niet te scheiden van het ander" is een van de veel gehoorde argumenten tegen het idee van de doelgerichte groep, maar indien men zich niet één, allesoverheersend doel stelt, verwatert men in een veelheid, die tot gevolg heeft dat er niets constructiefs gebeurt en iedereen zich onbevredigd voelt.

Wanneer men zich duidelijk voor ogen heeft gesteld, wat precies het doel zal zijn van een instelling, dan ken men zich gaan afvragen binnen welke organisatievorm het doel het beste tot zijn recht zal komen en welke vorm het meest efficiënt zal werken om aan de verwachtingen te beantwoorden. Ook hier zal de principiële vraag "binnen of buiten het H.V." beantwoord moeten worden. Wil men namelijk binnen het H.V. blijven, dan kan men op de huidige, m.i. zeer ongewenste voet, voortgaan, maar men kan ook het landelijk apparaat opheffen en binnen de H.V.-gemeenschappen jongerengroepen in het leven roepen, die regionaal of federaal enige binding kunnen hebben. Komt men tot de conclusie, dat de leeftijdskwestie een rol speelt, dan kan men b.v. (en hierop zijn vele varianten mogelijk) de HJG opheffen en de jongerencategorie (b.v. 18-25 jaar) laten fuseren met de HJB en de ouderen als jongerengroepen op een of andere wijze in het H.V. laten opgaan.
Wanneer men van oordeel mocht zijn, dat het merendeel van de leden de binding met het H.V. als een belemmering ervaart, dan zal men van het H.V. los moeten maken, alhoewel het de vraag is of een zelfstandige jongerenvereniging op levensbeschouwelijke grondslag voldoende leden zal kunnen werven om levensvatbaar te zijn. Tenslotte kan men opgaan in een andere organisatie , die ruimere doelstellingen en mogelijkheden heeft, waarbij de nieuw opgerichte jeugd- en jongerenorganisatie Ruimte geen onaantrekkelijke perspectieven biedt.
Het zorgenkindje van de HJG de "Libertijn" drukt als een enorme last op de schouders van redactie en hoofdbestuur en niet in de laatste plaats op het budget. Afhankelijk van hetgeen in de toekomst gaat gebeuren, zal het orgaan kunnen opgaan in "Mens en Wereld", "In en Om" of in het Verenigingsblad "Begin", een onderdeel van "Ruimte".
Ziehier een aantal mogelijkheden, die het H.B. tezamen met de reorg.comm. , overwegen en waaruit t.z.t. een voorstel zal komen, waarover de leden zich kunnen uitspreken.
Maar wat kunnen de leden nu reeds doen, zal men zich ongetwijfeld afvragen. Wel, indien men het niet eens is met de gang van zaken, betere oplossingen weet of wat dan ook, stuur ze aan het H.B. of aan de redactie.

Bediscussieer dit en andere artikelen in de gemeenschap opdat iedereenzich een weldoordacht oordeel kan vormen over deze materie. En tenslotte: werkt mee aan de enquête, die het H.B. voornemens is in te stellen. Beantwoord de vragen en zend het formulier terug. Komen er namelijk maar enkele antwoorden binnen, dan ligt er slechts één conclusie voor de hand: de leden zijn niet geïnteresseerd in de landelijke HJG. Hieruit valt slechts één konsekwentie te trekken: opheffen en zo vlug mogelijk!

Machiel W. Verduyn.

JONGERENGROEPEN.

In de Libertijn van februari jl. heb ik in een artikel "Wat nu?" een aantal mogelijkheden geopperd, die het m.i. waard waren nader onderzocht te worden. Om een humanistische of buitenkerkelijke jongerenorganisatie te krijgen, die meer betekent dan de HJG thans.

Een van de mogelijkheden, door mij naar voren gebracht, is de jongerengroep binnen het H.V.. Hiermede trachtte ik iets anders aan te geven, dan de huidige situatie; immers op het ogenblik is de HJG een gemeenschap van het H.V., dus ook eigenlijk een jongerengroep binnen de organisatie van het H.V.. Wat ik als een reële mogelijkheid zie (hoewel ik alle consequenties nog niet kan overzien) is een jongerengroep, die organisatorisch hechter met het H.V. verbonden is. Alvorens hierover iets meer te vertellen, zal ik echter een paar vragen moeten beantwoorden. De eerste luidt: heeft het wel zin met de HJG door te gaan, is er wel behoefte aan een HJG in welke vorm dan ook? Logischerwijze is mijn antwoord ja, anders immers zou ik de moeite niet hebben genomen dit artikeltje te schrijven. De HJG is voor vele jongeren een centrum geweest (en is dat gelukkig nog!) om elkaars mening te vormen over allerlei zaken. Voor de een zal dit meer betekenen, dan voor de ander, maar ik geloof, dat velen van ons "iets" aan de HJG in dit opzicht hebben. Naast centrum voor de meningvorming van jongeren, is de HJG een groep van jonge mensen, die ongedwongen met elkaar omgaan, die je doen voelen, dat je "thuis" bent.

Ik heb zo'n idee, dat velen dit sterk voelen na een weekend of kamp of na een doodgewone huiskamerbijeenkomst. De HJG heeft dus nut en bij een goede organisatie en enthousiaste samenwerking van de leden zal vast blijken, dat er ook andere zijn, die behoefte hebben aan een dergelijke vereniging. De tweede vraag, waarop ik een antwoord zal trachten te geven, luidt: is het wel gewenst, dat wij buitenkerkelijke jongeren, in het H.V. zitten? Reeds eerder heb ik in de Libertijn (aug. 1958) hierover geschreven, zodat ik nu volsta met op te merken, dat het m.i. zeer belangrijk is voor de HJG een basis te hebben. Valt de grondslag weg, dan heeft het geen zin een jongerenorganisatie in leven te houden. Juist van de basis uit kunnen wij een gesprek beginnen met anderen, kunnen we elkaars mening toetsen, kunnen we de vereniging een eigen gezicht geven.

Nu terug naar de jongerengroepen binnen het H.V.. Waarom deze wijziging? de huidige organisatie van de HJG is topzwaar. Het H.B. en de gemeenschapsbesturen hebben veelal de handen vol aan allerlei taken de organisatie betreffende. Hierdoor kunnen zij zich niet voldoende vrijmaken om te stimuleren in andere of eigen gemeenschappen. Zou er naast deze kern nog een grote groep enthousiaste mensen zijn, dan was dit niet zo erg, maar helaas heeft het hieraan de laatste jaren nog al eens ontbroken.

Zaak is het dus om zoveel mogelijk mensen te ontlasten van allerlei administratieve bezigheden, zodat zij hun tijd aan het activeren van hun medeleden en het uitbreiden van het ledental kunnen wijden.

Het H.V. beschikt over een centraal bureau, waar een aantal administratieve werkzaamheden wellicht zouden kunnen worden verricht, zoals de leden- en de belangstellendenadministratie, de uitgave van mededelingen, etc.. (voor de goede orde diene, dat op het moment van schrijven nog geen overleg heeft plaatsgehad met het H.V. over het verrichten van enigerlei werkzaamheden voor de HJG of wat daaruit groeit door het centraal bureau). Evenzo zouden de plaatselijke gemeenschappen van het Verbond wellicht kunnen worden ingeschakeld. Ter illustratie van een inefficiënte organisatie het volgende: de namen en adressen van alle HJG-ers staan op zeven plaatsen genoteerd, t.w. op de gemeenschapssecretariaten van HJG en H.V., bij de

twee secretariaten van het H.B.-HJG, bij ons centraal ledenregister, bij de Libertijn-administratie en bij het centraal bureau van het Verbond. Ieder zal ervan overtuigd zijn, dat dat te veel is van het goede. Bedenk maar eens wat een administratieve rompslomp één enkele mutatie geeft.
Plaatselijk zou de gemeenschap jongerengroep binnen het H.V. zijn, weliswaar organisatorisch gebonden, maar met de zekerheid (en dat kan belangrijk zijn voor de kleinere gemeenschappen), dat ze zich zoveel mogelijk kunnen bezighouden met het organiseren van de bijeenkomsten, het activeren van de leden en het voeren van propaganda. Een ander belangrijk punt is, dat voor het oprichten van een nieuwe jongerengroep gerekend kan worden op het gehele organisatie-apparaat van het H.V.. Mocht het bovenstaande te verwezenlijken zijn, dan zou een commissie van drie à vier personen zich met de landelijke aangelegenheden kunnen bezighouden, daarbij bijgestaan door een raad van vertegenwoordigers van de jongerengroepen (elke groep wordt vertegenwoordigd door één lid). Deze raad zal in de plaats komen van de gemeenschapsraad en evenals dit lichaam ongeveer tweemaal per jaar bijeenkomen. Door deze organisatie zou de algemene vergadering komen te vervallen. Aan de ene kant is dat jammer, omdat vele HJG-ers de A.V. als één van de belangrijkste gebeurtenissen van de HJG zien. Aan de andere kant brengt het niet meer houden van een A.V. belangrijk financieel voordeelmet zich. O.a. kan dit geld worden besteed voor het beleggen van studieweekends, die m.i. nuttiger kunnen zijn dan het vergaderen over vrijwel administratieve en financiële zaken.
De leeftijd van toetreding tot de jongerengroepen zou in principe gesteld moeten worden op 22 jaar, zodat geen overlapping plaatsheeft met de H.J.B..
Naar boven zou een leeftijd van 28 à 30 jaar als grens moeten worden gesteld. De leeftijdsgrenzen liggen dan ook niet te ver uiteen. Gezien het autonomere karakter van de plaatselijke jongerengroepen zouden de leeftijdsgrenzen van plaats tot plaats kunnen verschillen, b.v. in die plaatsen waar geen H.J.B. is, of in plaatsen waar vele H.V.-ers tussen de 30 en 35 jaar zijn.

De Libertijn zou in deze constellatie misschien het best kunnen verdwijnen. Hiervoor in de plaats zou een jongerenrubriek in Mens & Wereld moeten komen, welk blad dan ook alle leden van de jongerengroepen zou moeten bereiken. Door opheffen van de Libertijn zou geld vrijkomen, dat ten dele gebruikt kan worden voór abonnementen op Mens & Wereld en ten dele voor andere activiteiten.
In het kort komt het bovenstaande dus neer op 1) overbrengen van administratieve werkzaamheden naar het Verbond, 2) federatieve organisatie zonder A.V., 3) leeftijdsgrenzen in principe van 22 tot 28 á 30 jaar, 4) jongerenrubriek in M & W. ter vervanging van de Libertijn.
Oppervlákkig beschouwd zou men kunnen zeggen, dat deze organisatie slechts neerkomt op het afschuiven van aller lei werkzaamheden en het leunen op het Verbond. Zo moet dit echter niet gezien worden. We moeten ons alleen concentreren- en dat met zoveel mogelijk mensen- op het verbreiden en verdiepen van de humanistische gedachte onder de buitenkerkelijke jongeren. Ik meen dat wij, humanistische jongeren, andere jongeren wat te bieden hebben in deze tijd, waarin de mentaliteit van Na-ons-de-zondvloed hoogtij viert. Juist daarom zullen wij onze krachten zo efficiënt mogelijk moeten gebruiken om tenslotte te kunnen zeggen, dat wij datgene wat wij zelf in de humanistische sfeer hebben gevonden ook aan anderen hebben kunnen aanbieden. Hoe ook de komende organisatie moge zijn, richtsnoer bij de discussies daarover zal steeds moeten zijn, dat de organisatie er moet zijn voor de leden en niet de leden voor de organisatie.

Piet Schipper.

TOELICHTING VOORSTEL AFD. HILVERSUM.

Op de laatste A.V. werd door de gemeenschap Hilversum een reorganisatievoorstel ingediend, dat o.i. door de te late indiening en door tijdgebrek op de A.V. niet die aandacht heeft gekregen die het verdiende. Dit voorstel luidde als volgt:

De gemeenschap Hilversum van de HJG stelt de A.V. voor de statuten en het HHR zodanig te wijzigen, dat:

a. Het hoofdbestuur zal bestaan uit tenminste drie leden, voorzitter, secretaris en penningmeester, welke door de A.V. in functie worden gekozen, en zal worden bijgestaan door: 1. een leden-administrateur
   2. een kampsecretaris
   3. een technische verzorger voor het contactorgaan, welke functionarissen door het H.B. benoemd zullen worden.
b. De Libertijn als landelijk orgaan wordt afgeschaft en vervangen door een contact-orgaan uit te geven door het hoofdbestuur.
c. De leeftijdsgrens voor toetreding tot de HJG wordt gesteld op 17 jaar, de max.leeftijd op 25 jaar.

62% van de contributie wordt in de HJG ge-(of mis-?) bruikt voor datgene wat men noemt "organisatie". Daarnaast gaan er nog 27% naar de Libertijn, zodat er zegge en schrijve 11% overblijft voor alles wat men samenvat onder het begrip "activiteiten", w.o. dus ook b.v. propaganda. En elk jaar weer wordt er op de A.V. aan het hoofdbestuur gevraagd: "Wat hebben jullie nu eigenlijk aan die propaganda gedaan? En aan die interne versterking?" De HJG is "über-organisiert", het is zaak dat we eens wat gaan snoeien in die zware top, die, vooral financieel, veel te veel op de gemeenschappen drukt. Een HB van drie mensen, bijgestaan door enkele functionarissen is echt meer dan voldoende voor een vereniging van 350 leden.
De Libertijn is de laatste jaren niet veel meer geweest dan een onregelmatig verschijnend gemeenschapsblaadje, met af en toe wat litteraire aspiraties, vaker echter met wat onderlinge ruzietjes en scheldpartijtjes

een blaadje, dat vrijwel geen propagandistische of gemeenschapsvormende waarde heeft, en dat zelfs door vele leden niet of nauwelijks gelezen wordt. Logischer zou het dus zijn, de Libertijn te vervangen door een contactorgaan, dat in hoofdzaak verenigingsnieuws bevat, dat het contact tussen HB en gemeenschappen kan onderhouden, en waarin tevens convo's voor weekends en kampen opgenomen kunnen worden.
De groep 18-20 jarigen is voor de HJG thans moeilijk te bereiken doordat enerzijds een deel van hen al lid zijn van de HJB of andere jeugdverenigingen, en anderzijds doordat althans de jongens op die leeftijd óf bijna in dienst moeten óf er reeds in zijn. Na de diensttijd gaat men zich i.h.a. meer richten op het bereiken van een goede maatschappelijke positie en op het stichten van een gezin, zodat het eveneens moeilijk zal zijn jongeren te trekken in de leeftijdsgroep van 20-25 jaar. Bovendien vindt men het meeste enthousiasme en bereidheid om tot een vereniging toe te treden in de leeftijdsgroep van + 16-18 jaar. Ook is in de loop der jaren gebleken, dāt de 25-30 jarigen voor de ontwikkeling van de HJG dikwijls een belemmering kunnen vormen, daar zij zich uiteraard op een heel ander geestelijk niveau bevinden dan de jongeren. Zij scheppen hierdoor, en mede door het ontstaan van oude en dikwijls min of meer besloten vriendengroepjes een sfeer, welke het toetreden en enthousiast meeleven van jongere leden belemmert. Daarom stellen wij voor de leeftijdsgrenzen te stellen op 17-25 jaar.
Een totale oplossing voor de diverse moeilijkheden zullen bovengenoemde punten w.s. niet geven, maar ons inziens is het enige alternatief: opheffen van de HJG.

de gemeenschap Hilversum.

lo.

HOE HET WAS.....EN IS.

Het is in de huidige situatie van het leven van de Nederlandse jeugd- en jongerenorganisaties wellicht niet ondienstig eens te zien hoe zich één en ander in de afgelopen halve eeuw heeft ontwikkeld. Aanleiding hiertoe is een artikel van de heer J. Engels "Strijdbare jongeren, een episode uit de geschiedenis van de zelfstandige jeugdbeweging" in het april-nummer van Sociakisme en Democratie, het maandblad van de Partij van de Arbeid. Alhoewel dit artikel gepubliceerd is in een partijblad gaat het toch ver uit boven enge partijpolitieke inzichten.
Schrijver begint met te constateren, dat er in de eerste kwart van deze eeuw in ons land twee jeugdorganisaties waren, n.l. de 'blauwe'(geheelonthouders) en de 'rode' (socialisten). Beide waren echter volkomen onafhankelijk van de organisaties der ouderen, het enige wat hun bond waren gemeenschappelijke idealen.
Daardoor kon het gebeuren, dat zij besluiten namen, die lijnrecht tegen de ideeën van de geestverwante organisaties in gingen. De vormende waarden die hiervan uitgingen noemt de auteur zeer groot
Over de tweede kwart van deze eeuw zegt de schrijver: "Politiek, vakbeweging en kerk zijn zich met de jeugd gaan bemoeien, Het gaat er niet om, dat de jeugd zichzelf op haar eigen wijze en langs zelf gekozen wegen voorbereidt op het grote leven. Belangrijk acht men nu slechts, dat de politieke, economische en kerkelijke organisaties de jeugd 'trekken', ten einde het toekomstige ledental dier organisaties van ouderen te helpen opvoeren." De heer Engels gaat verder met te betogen, dat in deze jeugdorganisaties weinig terecht komt van de geestelijke en zedelijke vorming en dat ook het levensbeschouwelijke, waarover men in de na-oorlogse periode zo druk doet, lelijk in de knel komt. Doordat men in de eerste plaats de jeugd wil aantrekken, vraagt men zo weinig mogelijk inspanning en zijn de jeugdbewegingen in het algemeen amusementscentra geworden.
Het deel van de jeugd dat meer wil, keert zich af van dit soort organisaties en wordt dan door de ouderen

gemakshalve ingedeeld bij de 'ongrijpbare jeugd'. Hierdoor is weer een periode ontstaan waarin de jongeren rebelleren tegen de bestaande jeugdbewegingen en de organisaties, die bij deze jeugdbewegingen belang hebben. Over de huidige situatie zegt hij: "Zoals de zaken er op het ogenblik voor staan heeft het er alle schijn van, dat de door ouderen geleide en met partijoogmerken opgerichte jeugdorganisaties langzamerhand hebben afgedaan, althans een geduchte knauw hebben gekregen. De toekomst is weer aan vrije, zelfstandige groepen van jongeren, die echter voorlopig niets anders schijnen te wensen dan amusement, voor een klein deel ook oriëntatie in moderne kunst en filosofie ('existentialisten'). Misschien is er daarnaast nog plaats voor kleine op bepaalde principes gerichte (b.v. socialistische) organisaties van jongeren. En al duidt dit citaat duidelijk op socialistische jongerenorganisaties, toch kan men zich afvragen of het voor de humanistische jongeren gemeenschap niet precies zo ligt.
Schrijver gaat dan diep op de historie van de KGOB (kwekelingen geheelonthoudersbond) en JGOB(jongelieden geheelonthoudersbond) in. In dit deel citeert de heer Engels o.a. een stukje van het manifest, dat hij tussen 1910 en 1920 schreef en dat luidt: "Wil echter de jeugdorganisatie aan haar doel beantwoorden, wil zij metterdaad zijn een organisatie voor de zoekende jeugd, d.w.z. voor dat deel van de jeugd dat krachtens zijn aard en zijn leeftijd 't meest geneigd is te zoeken naar kennis, naar waarheid - dan zal die jeugdorganisatie zelfstandig moeten staan, los van alle partijen of organisaties van volwassenen, die 't met hun jeugdwerk immers enkel en alleen te doen is om de jonge mensen voor hun doel te winnen, om uit de jeugd een flink aantal nieuwe leden te 'recruteren', zoals hun leiders dat noemen!". En verder: "Wil de jeugd zich een levensdoel zoeken, wil ze een taak zoeken in het leven, maar dan een taak, die haar niet door ouderen is opgelegd of opgedrongen, een taak die ze volbrengen wil uit kracht van haar zelf verworven overtuiging- dan behoort zij in een neutrale, zelfstandige jeugdorganisatie, dan behoort zij in de JGOB!

En ook nog uit een ander oogpunt is de zelfstandigheid van een jeugdorganisatie een dringende noodzakelijkheid. We weten namelijk uit ervaring dat het voor de jeugd zelve beter is, niet onder voortdurende invloed van ouderen te staan, - dat het voor de jonge mensen beter is, zélf de moeilijkheden en bezwaren van allerlei aard te overwinnen. Onze tegenwoordige samenleving heeft een grote behoefte aan flinke, sterke 'persoonlijkheden', aan mannen en vrouwen, die zélf denken en zélf handelen en die eenmaal met krachtig idealisme de mensheid zullen bevrijden van 't nameloos leed van deze tijd. Het jong, opkomende geslacht heeft een grootse, moeilijke taak. Alleen een zelfstandige jeugdorganisatie, die 't zelf-doen aanwakkert en niet in de eerste plaats vraagt naar het uiterlijk resultaat, -alleen een zelfstandige jeugdorganisatie kan ons op die taak voorbereiden."
Het is logisch dat in 1920 de consekwentie hieruit getrokken moest worden en op het congres dan ook een resolutie werd aangenomen, waarin gesteld werd dat 'jonge mensen' die op politiek gebied hun eigen richting menen gevonden te hebben er voor zijn gaan ijveren, niet meer in de JGOB, de organisatie van de zoekende jeugd thuis horen, maar in de 'grote mensenbeweging'. Alle bondsinstanties kregen toen de opdracht dergelijke jongeren als lid te royeren. Over de huidige tijd sprekend, citeert schrijver een stukje uit Xeno, het blad van de Haarlemse Modernisten Sociëteit, waarin een partij-propagandist wordt beantwoord:"Nee, we worden toch niet lid van de politieke jongerenclub, waarvoor U ons probeert te dubben. We hebben een hekel aan hokjes en kruipen er vast niet in. Xeno is een doorbraak zonder nep. We praten wel over politiek, maar niet met U, want U komt om propaganda te maken. Wat zegt U, zijn wij daklozen? Wij hebben een solider dak boven ons hoofd dan U, mijnheer. Onze persoonlijkheid is ons dak. Wij hebben onze eigen mening en U vertolkt alleen de partij-opvatting. Die Partei hat nicht immer Recht. Of ik bij de verkiezingen op mijnheer Geluk stem? Haha, die mijnheer! Er is uiteindelijk maar één, die moet weten hoe ik stem en dat ben ik zelf.

Heb ik voorlichting nodig? Kom, kom. Ik ben niet debiel en de politieke partijen leert men uit hun daden heel behoorlijk kennen. Ja, die krant lees ik ook. Nou fijn mijnheer. Dag mijnheer."
Uit o.a. dit citaat concludeert de schrijver dat de jeugdorganisatie (en bij hem met name de socialistische) heeft afgedaan en gaat dan verder:
"Een jeugdbeweging veronderstelt een jeugd, die 'in beweging' komt. De oude marxisten zeiden vroeger: "een revolutie kan niet worden gemaakt!" Welnu: een jeugd-in-beweging wordt ook niet gemaakt. Zulk een jeugd ontstaat uit haar eigen initiatief en als de tijd er rijp voor is. Dat ogenblik is nu aangebroken: De niet uitgesproken-socialistische jeugd is in beweging. D.w.z.: zij is innerlijk bewogen, gegrepen, al weet zij nog niet waardoor."
De heer Engels besluit zijn artikel met:"Dit zij onze (de leiding van de P.v.d.A.) houding: geen eigen initiatief, maar elk spoor van een nieuwe socialistische jongerenbeweging met welwillende belangstelling volgen;- steunen alleen waar dat gevraagd wordt. En ook in dat geval er niet naar streven dat de jeugd 'de partijleiding volgt'. Zij volge haar eigen inzicht. Daar zal dan wel wat aan haperen. Bij de ouderen niet ???"
Het enige wat hier aan toe gevoegd kan worden is: behartenswaardige woorden van een wijs man.

Machiel W. Verduyn.

WEG MET DE HJG, LEVE DE HJG.

Wij hebben met de HJG veel gewild, teveel gewild. Een organisatie voor meningsvorming moest de HJG zijn, een gezelligheidsvereniging voor buitenkerkelijken, een vormingsinstituut voor toekomstige H.V.-ers, een organisatie van furieuze, vrijgevochten intellectuelen, een gemeenschap tot steun van geestelijk minder validen, een club van jonge, strijdvaardige humanisten, en last but not least een gemeenschap van humanistische jongeren.
De practijk heeft uitgewezen dat een zo zware tweeledige opdracht boven onze krachten gaat. De tweeledigheid ligt hierin, dat wij enerzijds bezig wilden zijn met, voor en door elkaar (de gemeenschap), en anderzijds naar buiten wilden optreden als humanistische groepering.
Uitgaande van het feit, dat de zo gestelde taak voor de landelijke HJG te zwaar is, uitgaande van de erkenning, dat wij als landelijke HJG niet in staat zijn, dat te doen, wat we, gedreven door ons verantwoordelijkheidsgevoel, eigenlijk wel zouden willen doen, lijkt het ons logisch om onze taak te beperken en zo te stellen, dat we hem aankunnen. Verstandig is het dan om heel klein te beginnen, de verwachtingen met opzet laag stellen. Immers, als er meer in zit, dat we verwachten, dan zal het er vanzelf uitkomen. Wij scheuren de H.J.G. in tweeën. Het ene stuk: een groep buitenkerkelijke jongeren, die behoefte heeft aan een jeugdorganisatie, met alle vormings- en ontspanningsmogelijkheden, een jeugdorganisatie eigen. Wat er met deze groep moet gebeuren, laten wij in het midden (in de steek laten, verwijzen naar een andere organisatie) en wij beperken ons met het tweede brok, een groep jongeren, die niet in de eerste plaats behoefte heeft aan een club, aan een vereniging of zelfs aan een gemeenschap, maar in de plaats willen weten, wat het humanisme eigenlijk voorstelt, of het überhaupt wat voorstelt, en die uit hun bevindingen en conclusies de practische consequenties willen trekken.
Ter zake. Voor een gezonde nieuwe start, die het begin van een organisatie kan zijn, die innerlijk sterk is, omdat zij gedragen wordt door de daadwerkelijke medeverantwoordelijkheid van de leden, lijkt ons de volgende gang van zaken aanbevelenswaardig.

In elke gemeenschap wordt opgericht een werkgroep humanisme, een doodgewoon discussieclubje. Contactadressen van deze werkgroepen worden doorgegeven aan voorlopig landelijk contactman. Als we zover zijn, wordt de HJG geliquideerd. De werkgroepen worden nu volstrekt autonoom. De landelijke contactman roept afgevaardigden van werkgroepen bij elkaar. Op deze bijeenkomst wordt een landelijk communicatiecomité gevormd, bestaande uit 5 personen. De taak van dit comité is beperkt. Zij moet op de hoogte blijven van wat er in den lande gebeurt, zich dus steeds oriënteren, zich bezig houden met het bestuderen van de verschillende werkvormen en eenmaal per jaar een congres bijeenroepen, waar het tevoren door het comité opgestelde landelijke rapport en suggesties, hetzij van dit comité, hetzij van plaatselijke werkgroepen worden besproken.
De plaatselijke werkgroepen zijn volstrekt autonoom, d.w.z. zij kunnen zelfstandig beslissen in welke vorm zij willen werken, of zij haar doelstellingen willen wijzigen, of zij haar taak wil uitbreiden. Uit en naast de werkgroepen kunnen anderen ontstaan. Het is b.v. mogelijk dat een paar leden menen gezamenlijk mee te moeten gaan doen met bepaalde activiteiten van een plaatselijke H.V. gemeenschap, een taak zien op het terrein van practisch humanisme, een speciaal maatschappelijk probleem uitgebreid willen bestuderen; zo kunnen er een aantal werkgroepen ontstaan. Zo gaat er twee zijn, heeft het zin een klein plaatselijk comité op te richten met vertegenwoordigers van de werkgroepen, dat slechts tot taak heeft het landelijk comité op de hoogte te houden van wat er in de betreffende plaats gebeurt en het effect van nieuwe werkwijzen te bestuderen.
De behoefte aan meer formele landelijke of plaatselijke bindingen, organisatorisch of principieel, indien in de toekomst eventueel aanwezig, zal dan misschien aanleiding zijn tot de opbouw van een meer uitgebreide organisatie, die sterker zal zijn dan de huidige HJG, omdat achter het programma staat de uitdrukkelijke wil van de leden.

Deze gedachtengang komt in het kort hierop neer. Hef de HJG op. Geef een klein stootje in de richting van een nieuwe organisatie. Vertroetel de nieuw-geborene niet, dan wordt het een hulpbehoevende volwassene. Als het een stevig kind is, zal haar levenskracht haar laten groeien tot wat ze worden moet.

Ben Hartemink & Wijnand Thoomes.

"THERE IS SOMETHING ROTTEN IN THE H.J.G."

Na tien jaar HJG in Nederland kan men zich afvragen: wat is er bereikt?. Is de HJG., landelijk gezien, een geestelijk centrum geworden, waar de jonge buitenkerkelijke zich kunnen bezinnen op hun taak en plaats in de maatschappij? Heeft zij zich een plaats veroverd temidden van de jeugdorganisaties, een plaats waar zij krachtens haar beginselen aanspraak op zou kunnen maken? Heeft zij eigenlijk deze beginselen wel? Heeft zij een positieve bijdrage geleverd aan de oplossing van de problemen, waarmee het merendeel der jongeren in deze labiele maatschappij worstelt? Heeft zij de gedachten waarop het humanisme gebaseerd is, onder de buitenkerkelijke jeugd uitgedragen? Is zij een hechte en invloedrijke gemeenschap van jongeren geworden? Heeft zij van de Libertijn een tijdschrift gemaakt dat alom wordt gelezen als een belangrijke stem uit de jongerenwereld? Dit is slechts een greep uit de talloze vragen, die gesteld kunnen worden en ontkennend betantwoord moeten worden.
Is er dan niets positiefs te zeggen over de HJG? Zeker wel. Voor een enkeling betekent het contact in de plaatselijke gemeenschap heel veel. Maar toch zijn dit maar heel enkelen, gezien het feit dat het aantal leden langzaam maar zeker terugloopt- ongeveer 50 per jaar- en het aantal gemeenschappen met sprongen omlaag gaat. Met een variant op Shakespeare moet er geconstateerd worden "there is something rotten in the HJG".
Reeds veel is gesproken over de schuldvraag en zonder hier op details in te willen gaan moeten twee punten duidelijk onder ogen gezien worden.

Enerzijds moeten er van een HB stimulerende en activerende prikkelingen uitgaan, maar anderzijds moet een HB zich geruggesteund weten door de plaatselijke gemeenschappen en de leden.
Is dit laatste niet zo- en dat is het de laatste tijd om de donder niet- dan is het zinloos om verder te gaan. Indien er- met uitzondering van een matige belangstelling voor de A.V.- geen interesse is voor het landelijk apparaat, dan moet dit niet kunstmatig in stand gehouden worden ten koste van veel vrije tijd van enkelen. Vrije tijd,die zoveel nuttiger en aangenamer besteed zou kunnen worden aan de humanistische zaak. Dit gaat absoluut niet langer. Het enige, dat de HJG tien jaar tijd gewezen heeft is, dat zij niet voldoende zeggings- en werfkracht bezit om een hechte en invloedrijke jongerengemeenschap te zijn en te blijven.
Het is daarom, en daarom alleen, dat het nieuwe HB in zee heeft willen gaan met een opdracht om de mogelijkheden van een algehele reorganisatie en wellicht koersverandering te onderzoeken en op betrekkelijk korte termijn hierover op een algemene vergadering voorstellen en aanbevelingen te doen. Het bestuur, geassisteerd door de tot reorganisatiecommissie omgevormde commissie achtergronden, weet dat het zich een moeilijke en ondankbare taak op de hals heeft gehaald, maar het hoopt voor één keer op de medewerking en de raacties van alle leden te kunnen rekenen. Is dit niet zo, dan zal slechts één weg openstaan, namelijk de algemene vergadering te adviseren het landelijk apparaat zo snel mogelijk te liquideren.

Machiel W. Verduyn.

REDACTIONEEL.

Mocht Rob Boelhouwer zich nog afvragen welk etiket hij op zijn geestelijke bagage moet plakken (het lijkt ons twijfelachtig, maar men kan nooit weten) hij kan nu in geruste zekerheid gaan slapen: Hans Reddingius noemt zijn mentaliteit die van een Feldwebel en uit de brief van Herman den Hartog vernemen we zelfs de bijzonderheid: 'argumentatie geput uit lectuur van de Waffen SS.' Het schijnt dus niet twijfelachtig in welke richting hij het moet zoeken. Ondertussen heeft ons zwarte schaap zich zo erg uitgesloofd, dat de redactie voor de verandering met de handen in het haar zit om de overvloed van copy. We kunnen al deze stukken niet meer plaatsen, ook al omdat er zoveel andere dingen aan de orde zijn, nu de HJG op springen staat (?).
Wanneer we Rob's manier van argumenteren buiten beschouwing laten, zijnde volgens algemeen oordeel grotendeels 'vuilspuiterij' (het woord is van Hans R.) blijft dus het probleem: kunnen we oorlog voorkomen, zo ja, hoe? Met daarmee samenhangend een aantal vragen, die door de een bevestigend, door de ander ontkennend beantwoord worden. Bijv.: Wat voor invloed kunnen we uitoefenen op de internationale politiek, waarin we misschien niets meer zijn dan pionnen op een schaakbord? Heeft het enige zin om met petities en handtekeningen te werken en is over zulke veelomvattende problemen als oorlog een volledig verantwoorde stellingname mogelijk? Niemand wil een oorlog. De moeilijkheid is echter dat we met betrekking tot het voorkomen ervan een keuze moeten doen, zonder dat we precies de draagwijdte van die keuze kunnen bepalen. Niemand kan met zekerheid zeggen hoe de toekomst zich ontwikkelen zal. Helpen we b.v. de oorlog voorkomen door dienst te weigeren of juist door dienst te nemen? Zijn we voor of tegen atoomproeven, voor of tegen atoomwapens en voor of tegen het gebruik ervan?
Vragen waarop ieder voor zich een antwoord zal moeten vinden, rekening houdende met zoveel mogelijk hem bekende factoren en steeds proberend nieuwe ervaringen in zijn mening te verwerken
Dat we aan het begrip humanisme in dit verband een verschillende inhoud kunnen geven, blijkt ook nu weer.

Herman den Hartog zegt: 'Als het humanisme in Nederland zich meer zou bezinnen op haar wezenlijke humanistische taak, zou zij meer uitgroeien tot een geestelijke strijdorganisatie voor alle buitenkerkelijken. Doch omdat zij zich opgeworpen heeft tot de enige organisatie voor buitenkerkelijken en daardoor gelijk het Christendom zich meer is gaan oriënteren op een maatschappelijke machtsuitbreiding dan op de verdediging der geestelijke waarden, is zij niet geworden tot de bruisende levenstroom, doch tot een net kabbelend beekje, waarvan je zelfs als militair deel uit kunt maken.' Waarvan je zelfs als militair deel uit kunt maken. Volgens Herman den Hartog zou dat dus niet zo mogen zijn. Daar tegenover staat een andere mening. Dat onze maatschappij nog niet humanistisch is (humanistisch in die zin; zoals de humanisten haar zouden wensen, een rekbaar maar misschien toch nog te hanteren begrip) is wel duidelijk. Doel van iedere humanist is een humanistische maatschappij, die ook door middel van het compromis, desnoods door het korte tijd verdragen van het tegendeel, tot een humanistische maatschappij proberen te komen nu direct weer een andere ruil moeten aanwijzen?
Ook aan die kant rommelt het dus in de H.J.G., de veel geplaagde. Hopelijk vinden we een panacee.

I.H.Cley.

MEDEDELING

Contributie-verhoging van 5 cent per maand voor ongehuwde algemene leden en algemene leden-echtparen per 1 juli.
M.i.v. deze datum bedraagt de contributie dan:
Ongehuwde Alg.leden f.o.70 per maand
Alg.leden echtparen f.o.95 per maand
Toelichting: De HJG betaalt aan de plaatselijke H.V. gemeenschappen f.0.50 per jaar voor de algemene leden, die (via de HJG) van deze gemeenschap lid zijn.

HET HOLLANDS WEEKBLAD.

Er is één reden meer om de verschijning van het HOLLANDS WEEKBLAD toe te juichen na het verschijnen van Tirade in het begin van 1957- n.l. deze dat dit weekblad voor litteratuur en politiek op het eerste gezicht beter lijkt dan Tirade.
Tirade dat in 1957 verscheen is een tijdschrift, dat de mentaliteit van het vooroorlogse Forum en het na-oorlogse Libertinage propageerde. Als zodanig leek Tirade in ons land een vacuum te vullen, een'officieel' bestaan te geven aan een na de oorlog amper aan de letterkundige oppervlakte gekomen houding: Libertinage- ook een uitgave van Van Oorschot- daargelaten.
Tirade heeft haar aanvankelijk niveau niet kunnen handhaven, te meer daar het zwaartepunt van de inhoud meer en meer op de literaire afdeling kwam te liggen.
Essayistiek en vooral politiek-culturele essayistiek zijn vooral in de laatste jaargang verwaarloosd. Dat neemt niet weg dat Tirade nog veruit het beste is tussen talloze andere middelmaatstavige gidsjes.
Als we van het HOLLANDS WEEKBALD meer verwachten vindt dit voornamelijk zijn oorzaak in het niet nauwkeurig rekenschap geven door Tirade van haar paats ten opzichte van Forum, in het bijzonder t.o.v. ter Braak en Du Perron; uit een dergelijke plaatsbepaling had men allicht de conclusie kunnen trekken in hoeverre Tirade vooruitgegaan was op Forum of in hoeverre zij dit achter zich gelaten had. Uit het 'zwijgen' van Tirade wat dit betreft speekt zeer zeker geen op de plaats rust, maar wel een pas op de plaats.
Het HOLLANDS WEEKBLAD heeft vanaf haar proclamatie op Tirade voor, dat het duidelijk aangeeft, welk standpunt het inneemt t.o.v. Ter Braak en Du Perron: In deze twee schrijvers neemt het voorbeeld- terwijl het hun denkbeelden in Nederland wil laten doorwerken. Deze oriëntatie hoeft geen verduidelijking. Daardoor zet het HOLLANDS WEEKBLAD zich beter af dan Tirade en zal het ongetwijfeld verder springen.
Wij zijn naar deze sprong zeer benieuwd. Dat het bijna twintig jaar geduurd heeft voor periodieken als Tirade en het Hollands Weekblad verschijnen is tekenend voor het formaat van Ter Braak en Du Perron;

dat er leven in de zaak komt valt in de initiatiefnemers te waarderen en is twintig jaar ook niet voldoende om enige zelfstandigheid te kunnen demonstreren?

Het volgende citaat is afkomstig uit het prospectus van het Hollands Weekblad en waarschijnlijk van de hand van K.L. Poll, die als redacteur zal optreden.

'Dit blad zal vaker verwijzen naar een goed humeur dan naar een slecht. De schrijvers zullen gemeen hebben, dat zij zich als twijfelaars beschouwen tegenover de zelfverzekerde praters over "Westerse waarden', als conservatief tegenover de kwekers van een vijf minuten voor twaalf stemming, als conformist tegenover de schelders zonder de goede manieren, als negatief tegenover de zoekers van een positief geluid, als individualist tegenover ieder groepsbelang. Zij houden niet van het mengsel van zelfbeschuldiging, goed vertrouwen en kwade trouw, dat men aantreft bij de voorstanders van een derde weg. Zij zullen zich zo goed mogelijk verweren tegen de verschillende vormen van nationalisme: de verslaving aan het eigen land, aan de eigen tijd en aan de eigen overtuigingen. Ook het op zijn kop gezette nationalisme, de gestolde bewondering voor andermans land, andermans tijd en andermans overtuigingen, taxeren zij als een gevaar.'

Het Hollands Weekblad is een uitgave van L.J.C. Boucher te Den Haag- Noordeinde 39. Redacteur is K.L. Poll. Enkele medewerkers zijn: H.A. Gomperts, J. Goudsblom, R. Nieuwenhuys, J.J. Peereboom, Elisabeth de Roos, Renate Rubinstein.
Abonnementsgeld f. 25.-- per jaar; f. 13.50 per half jaar; losse nummers f. 0.60.

klws.

UITNODIGING AAN DE REDACTIE VAN DE LIBERTIJN.

Geachte Vrienden,

Toen ik het stukje Goodbye Mr. Lips las, in het laatste nummer van de Libertijn, heb ik me geërgerd. Ten onrechte veronderstelt Klws, dat ik me aan zijn vorig stukje reeds geërgerd zou hebben, dat is echter niet juist en in zoverre heeft hij zich dus voorbarig verheugd. Nu echter is die ergenis er wel en om twee redenen. In de eerste plaats kan ik het niet goed hebben dat jonge mensen in de keuze tussen vriendschap en stokpaardjes, de stokpaardjes kiezen en de vriendschap verloochenen, in de tweede plaats heb ik me geërgerd aan de zinsnede van Klws: Bovendien wordt van U, die een organisatie naar buiten vertegenwoordigt, meer rechtzinnigheid in de leer vereist. Als ik U dus corrigeer, is het omdat ik vind dat U ontspoord bent."
Ik laat nu maar in het midden of Klws bevoegd is om anderen te corrigeren. Ik vraag me echter met ergenis af: Waar gaan we met het humanisme naar toe als we persoonlijke vriendschappen die iemand sluit als ontsporingen gaan corrigeren.
Ik ben bevriend (een wat zwaar woord) met aalmoezenier Groenendijk.
Het hoofdbestuur van het Humanistisch Thuisfront nodigt o.a. aalmoezenier Groenendijk bij haar 10-jarig jubileum uit om zijn mening te geven over Humanistische Geestelijke Verzorging.
Deze laatste is zo vriendelijk op deze uitnodiging in te gaan en geeft eerlijk zijn mening, die inhoudt dat slechts een religieus-humanistische geestelijke verzorging voor hem aanvaardbaar is.
Klws vat dit op als een belediging voor humanisten en komt mij nu corrigeren over een ontsporing, omdat ik in gans ander verband had kenbaar gemaakt bevriend te zijn met deze aalmoezenier Groenendijk.
Ik ken de landen in Europa waar men het middel van de openbare correctie soortgelijk toepast, maar ik dacht dat wij ons daar als humanisten niet

mede verwant voelden.
Verder heb ik toch wel gek aangekeken tegen de uitspraak, dat ik als humanist, die aan de weg timmert (dat doe ik trouwens nauwelijks) meer rechtzinnig in de leer behoor te zijn. Wat is dan eigenlijk: humanistische rechtzinnigheid in de leer?
Dit alles lijkt wat onnodig heen en weer-gekibbel maar ik geloof toch niet dat dat het is.
Eerder meen ik dat hier principiële tegenstellingen t.a.v. de humanistische levenshouding aan de orde zijn.
Daarom vat ik dit geschrijf hoog ernstig op.
Natuurlijk zou ik me er af kunnen maken met de opmerking dat het me niet kan schelen wat een humanistisch jongerenblaadje van me denkt.
Maar dat kan me nu juist wel schelen.
Ik vind de Libertijn één van de meest sympathieke humanistische blaadjes, omdat er als regel ongezouten in wordt gezegd wat waar is en wat niet waar is. Ik hou eigenlijk wel van deze stijl.
Maar als er een ernstig misverstand door deze stijl dreigt te ontstaan dan behoort dit ook te worden uitgesproken. Ik nodig daarom graag de redactie van de Libertijn uit om eens een dag naar het Vormingscentrum van het Humanistisch Thuisfront te komen om met elkaar te praten over de inhoud van de humanistische levenshouding, met name tegenover andersdenkenden. Misschien levert zo'n dag nog zoveel stof op dat we er daarna nog enkele kolommen van de Libertijn mee vullen.
Wat mij betreft dus niet : Goodbye, maar: Tot ziens op de Ark, Hoor ik nog even van jullie?.

Met vriendelijke groeten,

H.J.J. Lips.

Ik hou wel van deze stijl.

Tot ziens op de Ark.

Klws. 24.

Nederlandse Vereniging

voor

Sexuele Hervorming

Lidmaatschap *f* 4,— per jaar

In het „Verstandig Ouderschap" vindt U maandelijks een keur van artikelen over vraagstukken betreffende het menselijk geslachtsleven.

Inlichtingen bij het secretariaat:
BILDERDIJKSTRAAT 39 - DEN HAAG

Abonneert U op

MENS EN WERELD

verschijnt om de 14 dagen.

Abonnementsprijs: H.J.G.-leden *f* 3,50 per jaar. Voor H.V.-leden *f* 5,— per jaar. Voor niet-leden: *f* 7,50 per jaar.

Redacteur: Dr. H. Bonger.

Redactie-secr.: H. P. Danz.

Administratie: Oudegracht 152, Utrecht, Telefoon 10163, Postgiro 304960.

Vaste medewerkers: Dr. J. C. Brandt Corstius; Dr. J. Brummelkamp; H. G. Cannegieter; Dr. A. L. Constandse; Hella Haasse; Drs. H. Herbers; P. Krug; J. B. Meyer; Dr. O. Noordenbos; Dr. J. P. van Praag; Dr. D. H. Prins; P. C. J. Reyne; Mr. Dr. H. J. Roethof; Mr. A. Stempels; Dra. L. de Zwart.

DE KERKELIJKEN

zorgen voor hun wezen door het instandhouden van weeshuizen enz.

★

BUITEN-KERKELIJKEN

zorgen voor hun wezen door zich aan te sluiten bij

DE WEZENKAS

vereniging tot opvoeding en verzorging van wezen op Humanistische grondslag.

★

Vraagt inlichtingen omtrent het lidmaatschap bij de secretaris,
J. Yssennagger,
Stadionkade 158,
Amsterdam-Z.

NIEUWS

brengen is: recente feiten en gebeurtenissen zo snel en zo getrouw mogelijk weergeven.

Nieuwsberichten moeten, alvorens te worden gepubliceerd, allereerst op hun juistheid worden getoetst. Vervolgens moeten ze worden ontdaan van bijkomstigheden, die niet terzake dienen en die begripsverwarring kunnen bevorderen.

Om het eigenlijke nieuws op de juiste waarde te schatten, is het nodig ook de achtergrond te kennen. Een goed nieuwsorgaan geeft dus ook daarvan een zo zuiver mogelijk beeld, daartoe in staat gesteld door goed georiënteerde correspondenten, redacteuren en andere medewerkers.

Critische beschouwingen dienen tenslotte verschillende kanten van het nieuws in het licht te stellen.

Dat tezamen moet een getrouwe indruk geven, een heldere voorstelling van zaken, die voor de lezer de mogelijkheid schept, zèlf conclusies te trekken, zich een eigen oordeel te vormen of zijn oordeel te toetsen.

Alleen een deskundige redactie, journalistiek geschoold, kan een krant maken, die aan bovengestelde eisen voldoet. De N.R.C. met zijn merendeels academisch gevormde deskundige redacteuren, die als journalist hun sporen hebben verdiend, onafhankelijk zijn van commerciële of politieke invloeden, streeft voortdurend naar het summum van betrouwbaarheid, zowel in haar nieuwsberichtgeving als in verdere voorlichting op allerlei gebied.

Als U geen NRC-lezer bent, gaat U dar eens na in hoeverre de NRC voldoet aar de hoge eisen, die aan een goed dagbla moeten worden gesteld. Graag laten w U daartoe de NRC enige weken op proe bezorgen, zònder dat U dat enige ver plichting oplegt. Schrijft U even ee kaartje of telefoneert U met de

NIEUWE ROTTERDAMSE COURAN

POSTBUS 824 ROTTERDAM TELEF. 111.0